

Město musí mít magnet Vojtěch Kubát

V Česku zná jeho jméno jen málokdo. Jeho projekty ale budou mnoha lidem minimálně povědomé. Aby ne, parky High Line a Freshkills v New Yorku nebo olympijský park v Londýně patří mezi to nejnámější, co krajinářská architektura v současnosti nabízí. Takže když v červnu čtyřiapadesátiletý Brit James Corner přijel do Prahy na konferenci reSITE, znamenalo to pro zasvěcené asi tolik, jako kdyby na festival street artu přijel bristolský démon Banksy. Corner je zkrátka hvězda, i když jeho samotného to moc nevzrušuje.

„Jsem vděčný, že moje projekty mají ve světě takový ohlas, vůbec to ale není otázka toho, jestli mě proslaví. Spíše mám radost, že se mi daří lidem vysvětlit, jak je naše práce důležitá a jak jim krajinářská architektura může zlepšit život,“ říká hlavní postava newyorského studia Field Operations.

Právě park High Line, který vznikl na dvouapůlkilometrovém úseku bývalé nadzemní dráhy v západním Manhattanu, podle Cornera dobře ilustruje, jakou má architektura moc měnit charakter města k lepšímu. Ještě v roce 2006 bylo okolí dráhy místními považováno za to nejhorší, co může centrum kosmopolitního New Yorku nabídnout.

Tamní hustá zástavba byla plná opuštěných továrních hal a vybydlených domů a nedaleké nábřeží bylo typické spíše svými nepoužívanými překladovémi moly než krásnými promenádami a městskými plážemi, jako je tomu v jiných amerických městech.

Dokazuje to vývoj západního Manhattanu, který se ani ne za deset let proměnil ve vyhledávanou adresu. Stejnou přeměnou nyní prochází i další neslavná část New Yorku, ostrov Staten Island. Ten fungoval přes padesát let jako skládka pro celou metropolitní oblast. Dnes tam už sedmým rokem probíhá proměna gigantického odpadiště na lesopark o rozloze devíti kilometrů

čtverečních. A stejně jako u High Line také tady je pod realizací podepsané Cornerovo studio Field Operations.

Bloomberg viděl město jako byznys

Sám architekt ale přiznává, že by v New Yorku žádné krásné parky nevznikly bez peněz, které do nich investovala radnice. Těmi nejdůležitějšími figurami, jež ovlivňují budoucí vývoj každého města, proto nejsou architekti, ale politici. „Architekt sám o sobě nikdy nic nezmění, ať si je jak chce šikovný. Teprve klient, který mu poskytne finance, mu umožňuje zasahovat do toho, jak se lidem ve městě žije.“

Corner přitom oceňuje roli dnes už bývalého starosty Michaela Bloomberga, který byl prý doslova hnacím motorem všech významných změn, jimiž si největší americké město za poslední desetiletí prošlo.

„Bloomberg viděl město – a viděl to tak poměrně realisticky – jako obrovský byznys. Byl přesvědčený, že pokud chce radnice získat více peněz na lepší školy, efektivnější policii, na čistší ulice nebo na podporu chudších čtvrtí, tak musí být schopná generovat zisk. A nejlepší způsob, jak město udělat ziskovým, je s pomocí privátního developmentu.“

Podle Cornera takový byznys funguje jednoduše: město přitáhne developery, ti nakoupí městské pozemky, investují do nové zástavby, infrastruktury a do turistiky a z toho všeho pak zaplatí daně, které jdou radnici. „Největší problém je ale hned v tom prvním bodu, tedy jak přitáhnout do města nové investory?“

A právě tady britský architekt vyzdvihuje roli projektů, jako je High Line. „Ta stála město do dneška asi 150 milionů dolarů (zhruba 3,5 miliardy korun). Od začátku výstavby už ale ten park městu přinesl skoro dvě miliardy dolarů v hotovosti, a to díky developerům, kteří se rozhodli investovat v jeho přímém okolí,“ popisuje krajinářský guru.

Stavitel centrálních parků

Corner dobře ví, o čem mluví. Spolu s kolegy z Field Operations už podobným způsobem pomáhal vydělat americkému Miami, jihokorejskému Busanu nebo kalifornské Santa Monice, pro které navrhoval nové centrální parky. V Číně byl zase vybrán, aby se tvorbou nového územního plánu vypořádal s rozvojem jednoho z tamních nejrychleji rostoucích měst, sedmimilionového Šen-čenu, který zase potřebuje spíše ušetřit na masivní výstavbě. Ve všech případech se přitom soustředil na to, jak dotyčné místo zatraktivnit pro jeho vlastní obyvatele a v návaznosti na to i pro soukromý kapitál.

„Fungující město tvoří ekonomická činnost jeho obyvatel, žádné krásné parky. Takže potřebujete, aby lidé měli důvod v tom městě být a dělat obchod. Zvláště v současném věku mobility,“ říká a obratem se ptá sám sebe, co vlastně nutí Pražany zůstat v jejich městě, když se mohou kdykoliv odstěhovat například do Londýna, New Yorku nebo Hongkongu.

„Svět už je dneska malý, můžete jít kamkoliv. Proto je důležité, aby moderní město mělo své ‚atrakce‘, jež dají lidem důvod zůstat,“ říká. V Praze je takovým tahákem kromě samotného hospodářství například kultura. Národní galerie, síť divadel, festivaly nebo alternativní kina vytvářejí na evropské úrovni kvalitní a různorodou kulturní scénu, za kterou míří i tisíce lidí zpoza hranic hlavního města.

Corner ale obdobné magnety pro obyvatele vidí i ve sportovní infrastruktuře, gastronomii nebo kvalitních univerzitách. „Každopádně zezeň, promenády a hezká místa k sezení, to je všechno jen součást katalogu,“ dodává.

Recept pro Detroit

Metropole, jež Corner používá jako příklady, jsou považovány za bohatá centra, pro která je téma spíše udržitelnost růstu než nefungující hospodářství. Díky svému vlivu na ekonomiku je ale urbanismus v posledních

letech stále vyhledávanějším nástrojem i ve městech zasažených ekonomickou krizí.

Mezi americkými urbanisty (Field Operations sídlí v New Yorku) je nyní velkým tématem oblast takzvaného rezavého pásu, ve kterém velká města zažívají ekonomický propad a odliv obyvatel. Patří sem třeba Detroit, Cleveland či Buffalo.

„Když nám k tomu centrální vlády dají prostor, tak toho můžeme hodně změnit i tam. V Detroitu například urbanisté pracují na plánu, jak město zmenšit,

aby se investice stáhly do menší oblasti v centru, a byly tak efektivnější,“ pokračuje architekt s tím, že primárním cílem je opět zatraktivnit město pro obyvatele, byznysmeny a turisty. „Ti už pak Detroit vytáhnou z bryndy sami,“ dodává.

Ač to zní skoro nesrovnatelně, newyorská High Line je vlastně stejný případ. V chudší části metropole se z ní stal magnet, který jen v minulých dvou letech přitáhl přes 10 milionů návštěvníků a s nimi život i peníze. Přitom ji na mapě Manhattanu lze nalézt spíše až při druhém, pozornějším pohledu.

Nekonečným spletením ulic se totiž táhne jen jako tenká zelená linka. „Říká se, že i malá zahrada může obsáhnout celý svět, a já si myslím, že stejné je to i s High Line. Vytváří totiž – a snažím se co nejméně mluvit jako autor toho projektu – velmi dobrý kontext, ve kterém se pak mění celý New York,“ chlubí se hlavní hvězda pražského reSITE, James Corner.

[KUBÁT, Vojtěch. Město musí mít magnet. Hospodářské noviny, 24. 6. 2015 © 1996–2015 Economica, a. s. Přetištěno se souhlasem vydavatele. Dostupné též z: <<http://archiv.ihned.cz/c1-64213410-mesto-musi-mit-magnet-rika-autors-slavneho-parku-high-line-james-corner>>]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Karla Šlechtová: Novela stavebního zákona ulehčí život stavebníkům

Novela stavebního zákona, připravovaná Ministerstvem pro místní rozvoj, se v současnosti nachází v mezirezortním připomínkovém řízení. Kromě stavebního zákona bude novelizováno dalších 35 souvisejících zákonů. Cílem ministerstva je normu zjednodušit zejména pro menší stavebníky a oživit stavební průmysl.

„Stavební zákon patří k zákonům, které se týkají nejširších vrstev obyvatel. Většina z nás alespoň jednou v životě něco staví nebo přestavuje,“ vysvětluje ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová a dodává: „A proto víme, jak je někdy složité získat všechna povolení a doklady, než můžeme vůbec se stavbou začít.“

Každý stavebník, ať už občan, který chce na svém pozemku stavět domek, nebo stát budující dálnice, to může potvrdit. V případě větších projektů nejsou výjimkou řízení trvající i pět či více let. Česká republika zde patří mezi nejpomalejší země ve vyspělé Evropě.

Potřeba změny vyústila v létě minulého roku v zahájení legislativních prací vedoucích ke zvrácení tohoto stavu. Smyslem změny je proto zejména zjednodušení a ulehčení povolování staveb a procesu jejich realizace. Například u jakkoliv velkého rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci nebude již třeba stavebního povolení, postačí řádné ohlášení. Na toto ohlášení bude možno postavit i bytový dům do 150 m² celkové zastavěné plochy.

„Snadnější realizace větších i menších staveb bude mít pozitivní dopad na oživení stavebního průmyslu v České republice a na zvýšení zaměstnanosti. Novela určitě prospěje i reálnému trhu,“ dodává ministryně Karla Šlechtová.

Zde alespoň několik vybraných příkladů, které novela pro zejména menší stavebníky změní:

1. Umožní svépomocnou výstavbu u všech typů rodinných domků, tedy bez určení zastavěné plochy. Dnes je možno stavět svépomocí pouze do 150 m². Po novele to bude bez zmíněného omezení. U rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci nebude již třeba stavebního povolení, postačí jen ohlášení. Na ohlášení bude možno postavit i bytový dům do 150 m² celkové zastavěné plochy.

2. Bazén nebo skleník si na pozemku rodinného domu nebo na pozemku pro rodinnou rekreaci bude moci postavit každý pouze na základě jejich umístění a bez následného povolování (tedy bez ohlášení nebo stavebního povolení). Doposud ještě platí omezení, kdy taková stavba může mít maximálně 40 m² rozlohy nebo 5 metrů výšky. To však chce nový zákon zrušit.

3. Stavebník například nebude muset dokládat souhlasy ostatních vlastníků bytových jednotek – nebude muset dokládat smlouvu s vlastníkem, pokud sám vlastníkem není. Vždy bude postačovat pouze souhlas vlastníka. O umístění i povolení stavby bude tedy rozhodnuto i bez toho, zda mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku jsou vyřešeny soukromoprávní vztahy.

4. Zjednodušení vyřizování stížností stavebníků například na nevhodný postup úředníků nebo průtahy s vyřizováním povolení ke stavbě. Stížnost bude muset být vyřízena do 60 dnů od jejího doručení příslušnému správnímu orgánu, o vyřízení musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn a lze ji překročit pouze v případě, nebylo-li možné v jejím průběhu zajistit potřebné podklady.

5. Zkrácení procesu u aktualizací a změn vyžadujících posouzení vlivů na životní prostředí bude cca o 8 měsíců.
6. Dokumenty územního plánování budou povinně zveřejňovány na internetu, budou tedy podléhat kontrole veřejnosti.
7. Novela předpokládá zavedení tzv. koordinovaného řízení, které je spojením územního a stavebního řízení. V praxi to znamená vydávání jednoho koordinovaného povolení a to jak u jednotlivé stavby, tak i u souboru staveb – tedy opět zjednodušení administrativy pro stavebníky.

[Tisková zpráva MMR z 13. 7. 2015. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Karla-Slechtova-Novela-stavebnio-zakona-ulehci-zivot-stavebnikum>>]

Došlo k výraznému zlepšení kvality i nárůstu kvantity turistické infrastruktury cestovního ruchu

Tak zní závěr jednoho z dvou klíčových dokumentů, které 8. července předložila na jednání vlády ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová. Oba dokumenty se týkají stavu a podpory cestovního ruchu v České republice.

„V letech 2007–2015 došlo k poměrně turbulentnímu vývoji světové ekonomiky, národního hospodářství a ke změně trendů v oblasti cestovního ruchu. Tyto události měly dopad na vývoj výkonnosti cestovního ruchu, a tím i na podíl cestovního ruchu na národním hospodářství. Lze konstatovat, že implementace opatření Koncepce představovala investici na zmírnění dopadů výše uvedených událostí na cestovní ruch a na pomoc přizpůsobení nabídky novým podmínkám,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

První z dokumentů je Zpráva o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2007–2013 za roky 2013–2015

a celkově za období 2007–2015. Nejvýznamnější nástroje implementace Koncepce představovaly strukturální fondy EU. Jednalo se zejména o Integrovaný operační program, regionální operační programy, Operační program podnikání a inovace atd. Na podporu implementace Koncepce byly dále realizovány i programy financované ze státního rozpočtu prostřednictvím aktivit Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva kultury, Ministerstva dopravy, samosprávných celků a dalších subjektů. Celkem bylo na podporu rozvoje cestovního ruchu v letech 2007–2015 vynaloženo přibližně 55 miliard korun. V celkovém souhrnu byly pod přímou gescí Ministerstva pro místní rozvoj podpořeny projekty z veřejných prostředků za více než 2,2 miliardy korun, tj. asi 25,4 procent z celkové podpory cestovního ruchu v období 7/2013 – 6/2015.

Realizovaná opatření přispěla ke zvýšení konkurenceschopnosti ČR jako významné destinace cestovního ruchu, zvýšení počtu návštěvníků ČR, udržení podílu cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti i zmírnění dopadu poklesu cestovního ruchu na rozvoj regionů i veřejné rozpočty.

Druhým klíčovým bodem byla informace o realizaci Národního programu podpory cestovního ruchu. V dokumentu předloženém vládě byly obsaženy údaje o cílech, zaměření a hodnocení akcí dotovaných v roce 2013, které byly ukončeny, a bylo tak možno vyhodnotit přínosy Programu za toto období. Program je zaměřen na podporu rozvoje domácího cestovního ruchu se zacílením na podporu vybraných cílových skupin – mládež, rodiny s dětmi, seniory a handicapované. V roce 2013 obdrželo dotace 31 příjemců ve výši 51,283 milionů korun.

„Ministerstvo pro místní rozvoj bude i nadále usilovat o udržitelný rozvoj cestovního ruchu, udržitelnost realizovaných aktivit, zvyšování efektivity

vynaložených finančních prostředků, zlepšení koordinace rozvoje cestovního ruchu a vyhodnocování přínosů realizovaných aktivit. Tomu odpovídá i začlenění vybraných opatření Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007–2013 do navazující Koncepce na období 2014–2020 a na ni navazujících akčních plánů,“ doplnila Karla Šlechtová.

[Tisková zpráva MMR z 8. 7. 2015. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Doslo-k-vyraznemu-zlepseni-kvality-i-narustu-quantity-turisticke-infra>>]

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejnilo vybrané údaje o bydlení 2014

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejnilo na svých webových stránkách publikaci zpracovanou odborem politiky bydlení – **Vybrané údaje o bydlení 2014**. Jsou v ní shrášeny aktuální údaje týkající se problematiky bydlení, a to včetně mezinárodního srovnání. Výrazná pozornost je v letošní publikaci věnována také sociálním aspektům v oblasti bydlení.

Jednotlivé kapitoly jsou zaměřeny na makroekonomický rámec, státní podporu směřující do oblasti bydlení, údaje o domovním a bytovém fondu podle výsledků SLDB 2011, na bytovou výstavbu a stavebnictví, ceny bydlení, náklady na bydlení a úvěry na bydlení.

Získaná souborná data slouží resortu jako jeden z podkladů pro jeho analytickou a koncepční práci. Publikace je současně kvalitním zdrojem informací pro další subjekty zabývající se problematikou bydlení, ať už to jsou orgány veřejné správy, různé profesní organizace či akademická sféra.

[Tisková zpráva MMR z 11. 6. 2015. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Ministerstvo-pro-mistni-rozvoj-zveřejnilo-vybrane-udaje-o-bydleni-2014>>]